

Brussel, 14 november 2025
(OR. en)

15465/25

PECHE 404

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	14 november 2025
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

nr. Comdoc.:	C(2025) 7655 final
Betreft:	MEDEDELING VAN DE COMMISSIE voor meer transparantie en goed bestuur bij de toewijzing van vangstmogelijkheden door de lidstaten: een vademecum over de toepassing van de artikelen 16 en 17 van Verordening (EU) nr. 1380/2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid

De delegaties vinden hierbij document C(2025) 7655 final.

Bijlage: C(2025) 7655 final

Brussel, 14.11.2025
C(2025) 7655 final

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

voor meer transparantie en goed bestuur bij de toewijzing van vangstmogelijkheden door de lidstaten: een vademecum over de toepassing van de artikelen 16 en 17 van Verordening (EU) nr. 1380/2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

voor meer transparantie en goed bestuur bij de toewijzing van vangstmogelijkheden door de lidstaten: een vademecum over de toepassing van de artikelen 16 en 17 van Verordening (EU) nr. 1380/2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid

1. INLEIDING

De vangstmogelijkheden bieden een gekwantificeerd wettelijk recht om te vissen ⁽¹⁾ en zijn van essentieel belang voor een duurzaam beheer van een gemeenschappelijke natuurlijke hulpbron die bij overbevissing kan worden uitgeput. Wanneer de lidstaten de hun ter beschikking staande vangstmogelijkheden toewijzen, moet dit gebeuren in overeenstemming met hun verantwoordelijkheid om een gemeenschappelijke gedeelde natuurlijke hulpbron te beheren en in stand te houden. Tegelijkertijd moeten de visbestanden worden beheerd op een manier die strookt met de doelstellingen om voordelen op economisch en sociaal gebied en op het gebied van werkgelegenheid te realiseren. Bovendien zullen — zoals in het Europees oceaanpact ⁽²⁾ wordt benadrukt — een gezonde oceaan en regeneratieve praktijken bijdragen tot het behoud van bestaansmiddelen, met name in kustgemeenschappen, en tot voedselzekerheid, ook voor toekomstige generaties.

Een objectieve en transparante toewijzing van nationale vangstmogelijkheden waarborgt de gelijke behandeling van vissers, bouwt vertrouwen op onder belanghebbenden en bevordert het duurzame gebruik van hulpbronnen en de bescherming van het mariene milieu, waarvan visbestanden en uiteindelijk de visserij afhankelijk zijn om te gedijen. Transparante toewijzing kan ook helpen conflicten tussen exploitanten, vloten of segmenten te voorkomen. De toewijzing van vangstmogelijkheden kan ook worden gebruikt om nieuwe uitdagingen aan te pakken en om vissersvaartuigen ertoe aan te zetten selectief vistuig in te zetten. Op deze manier worden duurzamer gedrag en duurzamere oplossingen aangemoedigd en beloond.

In de mededeling van de Commissie van 2023 over de werking van de GVB-verordening ⁽³⁾ werd — in het kader van de verbetering van het bestuur van het GVB — benadrukt dat goed bestuur ook afhankelijk is van meer transparantie. Er werd gewezen op het vereiste van artikel 17 van Verordening (EU) nr. 1380/2013 inzake het

⁽¹⁾ Overeenkomstig de definitie in artikel 4, punt 32, van Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad, de controleverordening: ““vangstmogelijkheid”: een gekwantificeerd legaal recht om te vissen, in termen van vangsten en/of visserijinspanning”. Het wettelijk recht om te vissen, omvat eventueel ook technische en geografische beperkingen met betrekking tot hoe, wanneer en waar visserijactiviteiten mogen plaatsvinden.

⁽²⁾ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — Het Europees oceaanpact. COM(2025) 281 final. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0281>. Punt 4 Bescherming en versterking van kustgemeenschappen.

⁽³⁾ “Het gemeenschappelijk visserijbeleid vandaag en morgen: een Visserij- en oceaanpact voor duurzaam, wetenschappelijk onderbouwd, innovatief en inclusief visserijbeheer”, COM(2023) 103 final (als onderdeel van het bredere visserij- en oceaanpakket). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:52023DC0103>.

gemeenschappelijk visserijbeleid (“GVB-verordening”)⁽⁴⁾ dat de lidstaten bij de toewijzing van vangstmogelijkheden gebruik moeten maken van transparante en objectieve criteria van onder meer ecologische, sociale en economische aard. In de mededeling van 2023 werd ook bevestigd dat de Commissie vastbesloten is samen te werken met wetenschappelijke instanties en met de lidstaten om de transparantie van die criteria en de conformiteit ervan met de GVB-bepalingen verder te beoordelen en te waarborgen. Het was de bedoeling het gebruik aan te moedigen van criteria die duurzame visserijpraktijken kunnen bevorderen en kleinschalige en kustvissers kunnen ondersteunen, die goed zijn voor bijna 75 % van alle in de EU geregistreerde vissersvaartuigen en voor bijna de helft van alle werkgelegenheid in de visserijsector.

In navolging van die verbintenis moedigt de Commissie de lidstaten met deze mededeling aan om op vier verschillende manieren actie te ondernemen om goed bestuur te verbeteren met betrekking tot de toewijzing van vangstmogelijkheden: 1) meer transparantie en informatie; 2) billijkheid; 3) waarborging van de nauwkeurigheid van de verstrekte informatie; en 4) gepastheid van de toewijzingsmethoden.

In deze mededeling worden de lidstaten ook verzocht stil te staan bij de systemen en methoden die zij momenteel gebruiken bij de toewijzing van vangstmogelijkheden, om duurzame visserijpraktijken te bevorderen en kleinschalige en kustvissers te ondersteunen.

De bijlage bij deze mededeling (“vademecum over de toewijzing van vangstmogelijkheden door de lidstaten”) bevat de bevindingen van de Commissie met betrekking tot de toepassing van de artikelen 16 en 17 van de GVB-verordening, rekening houdend met de betrokkenheid en de feedback van de lidstaten en belanghebbenden⁽⁵⁾. De bijlage bevat ook richtsnoeren voor de uitvoering van die artikelen wanneer de lidstaten vangstmogelijkheden toewijzen aan vaartuigen die hun vlag voeren.

2. DUIDELIKERE INFORMATIE OVER TOEWIJZINGSMETHODEN: MEER TRANSPARANTIE

Op grond van artikel 16, lid 6, van de GVB-verordening moeten de lidstaten de Commissie in kennis stellen van de methoden die zij gebruiken om hun vangstmogelijkheden toe te wijzen aan vaartuigen die hun vlag voeren. Deze rapportageverplichting is belangrijk met het oog op transparantie⁽⁶⁾ en is noodzakelijk voor de Commissie en de lidstaten om trends en prestaties te monitoren.

Uit de praktijk is echter gebleken dat de lidstaten de Commissie op verschillende manieren, met uiteenlopende frequenties en volledigheid, op de hoogte hebben gebracht. Derhalve is het moeilijk om een duidelijk beeld te krijgen van de huidige toewijzing van vangstmogelijkheden voor bepaalde bestanden, vloten en regio's. Daarom worden de

⁽⁴⁾ Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1954/2003 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2371/2002 en (EG) nr. 639/2004 van de Raad en Besluit 2004/585/EG van de Raad ([PB L 354 van 28.12.2013, blz. 22](#)).

⁽⁵⁾ Meer informatie over feedback is te vinden in de documenten waarnaar in de bijlage wordt verwezen, voornamelijk de verslagen 20-14, 22-14 en 23-17 van het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij (WTECV).

⁽⁶⁾ Overeenkomstig de mededeling van 2023, “Het gemeenschappelijk visserijbeleid vandaag en morgen” (COM(2023) 103 final): “Deugdelijk bestuur vergt ook meer transparantie”. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023DC0103>.

lidstaten in de bijlage bij deze mededeling verzocht een bepaalde minimumhoeveelheid informatie op te nemen wanneer zij overeenkomstig artikel 16, lid 6, verslag uitbrengen aan de Commissie.

Bovendien is meer transparantie ten opzichte van belanghebbenden van cruciaal belang voor goed bestuur. De lidstaten worden daarom aangemoedigd de belanghebbenden informatie te verstrekken over de methoden die zij gebruiken om vangstmogelijkheden toe te wijzen, de gehanteerde criteria overeenkomstig artikel 17 van het GVB, het gewicht dat aan elk criterium wordt toegekend en de motivering voor dat gewicht.

De lidstaten moeten erover waken dat de gebruikte methoden en criteria voldoen aan de vereisten van de GVB-verordening (voornamelijk artikel 17). De Commissie verzoekt de lidstaten derhalve na te gaan of deze naleving naar behoren tot uiting komt in de gerapporteerde informatie: i) Toont de verstrekte informatie de transparantie en objectiviteit van de criteria aan? ii) Is de weging van ecologische, sociale en economische criteria duidelijk omschreven? iii) heeft die informatie betrekking op alle toegewezen vangstmogelijkheden?

3. TOEWIJZING VAN VANGSTMOGELIJKHEDEN TER BEVORDERING VAN DUURZAME VISSERIJPRAKTIJEN EN TER ONDERSTEUNING VAN KLEINSCHALIGE EN KUSTVISSERS

De opzet van het toewijzingssysteem door de lidstaten is belangrijk om het in overeenstemming te brengen met de doelstellingen van het GVB om de duurzaamheid van de visserijactiviteiten te waarborgen en voldoende flexibiliteit te behouden om de visserijsector van de EU in staat te stellen zich aan te passen aan opkomende uitdagingen.

Uit de door de Commissie verzamelde en door het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij (WTECV) geanalyseerde informatie blijkt dat er aanzienlijke verschillen zijn in de gerapporteerde toewijzingsmethoden en het gebruik van criteria van onder meer ecologische, sociale en economische aard.

De Commissie erkent dat het de verantwoordelijkheid van de lidstaten is om te beslissen over de toewijzingssystemen die zij gebruiken en dat zij bevoegd zijn om de respectieve wegingsfactoren vast te stellen voor de ecologische, sociale en economische criteria die zij kiezen. Gezien de diversiteit van de sector en de visserij in de lidstaten, is het duidelijk dat een uniforme aanpak geen geschikte oplossing zou bieden.

De lidstaten zijn met name niet verplicht vangstmogelijkheden toe te wijzen aan de meest duurzame visserijpraktijken of aan kleinschalige vissers.

De Commissie moet echter beoordelen of deze toewijzingsmethoden in overeenstemming zijn met de doelstellingen van het GVB.

In dit verband wijst de Commissie op de geest van artikel 17, zoals weergegeven in overweging 33 van de GVB-verordening: “Lidstaten bevorderen verantwoorde visserij door de marktdeelnemers te stimuleren die het milieu tijdens de visserijactiviteiten het minste schade toebrengen en de samenleving de grootste voordelen opleveren.”

Op basis van de antwoorden op de vragenlijsten en de raadplegingen van belanghebbenden heeft de Commissie een neiging tot inertie vastgesteld in de wijze waarop de vangstmogelijkheden door de lidstaten worden toegewezen. Onder meer lijken sommige

van de gerapporteerde methoden geen adequaat antwoord te bieden op opkomende uitdagingen waarmee de EU-visserij wordt geconfronteerd.

Dit is met name het geval voor kleinschalige kustvisserij, die in het algemeen zwaarder worden getroffen door uitdagingen ⁽⁷⁾, zoals de energiecrisis, natuurlijke schommelingen van bestanden (overvloed en spreiding), concurrentie om het gebruik van de mariene ruimte, klimaatverandering, aantasting van het mariene milieu, invasieve soorten of oneerlijke concurrentie door illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij (IOO-visserij).

De Commissie erkent de belangrijke rol van kleinschalige kustvisserij, die bijna 70 % van de vissersvloot in de EU uitmaakt. Zij legt in het bijzonder de nadruk op hun nauwere banden met het sociale en economische weefsel van visserijgemeenschappen, hun hechtere band met het lokale milieu, de samenleving en hun belangrijke rol in de Europese cultuur en het Europese erfgoed. De erkenning van deze rol wordt als volgt ondersteund: i) preferentiële toegang tot EU-wateren tot twaalf zeemijl in de GVB-verordening; ii) financiële steun tot 100 % in het kader van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur (EFMZVA) ⁽⁸⁾; en iii) bepaalde afwijkingen in het kader van de controleverordening ⁽⁹⁾.

De toewijzing van vangstmogelijkheden door de lidstaten uit hoofde van artikel 17 kan de belangrijke rol van kleinschalige kustvisserij beter weerspiegelen, bijvoorbeeld door de toewijzingsmethoden af te stemmen op de specifieke behoeften die zijn vastgesteld in het nationale EFMZVA-programma, om kleinschalige vissers te helpen veerkracht op te bouwen.

4. WAT DE LIDSTATEN KUNNEN DOEN OM GOED BESTUUR TE VERBETEREN BIJ DE TOEWIJZING VAN VANGSTMOGELIJKHEDEN

A. Vertrouwen opbouwen op basis van transparantie en communicatie

Toewijzingsmethoden kunnen complex zijn en bepaalde belanghebbenden hebben de wens geuit de gebruikte methoden en de daaraan ten grondslag liggende criteria beter te begrijpen. Naast de wettelijke vereisten om de Commissie te informeren over de wijze waarop zij vangstmogelijkheden toewijzen aan de vaartuigen die hun vlag voeren, worden lidstaten derhalve verzocht hun informatie- en communicatie-instrumenten te versterken en **belanghebbenden proactief informatie te verstrekken** over de gebruikte methoden

⁽⁷⁾ Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij (WTECV) — “The 2024 Annual Economic Report on the EU Fishing Fleet” (WTECV 24-03 en 24-07), PRELLEZO, R., SABATELLA, E.C., VIRTANEN, J., TARDY MARTORELL, M. en GUILLEN, J. editor(s), Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2024, doi:10.2760/5037826, JRC139642. Chapter 2.7 EU Small-Scale Coastal Fleet (SSCF). Bladzijde 45 tot en met 60. <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC139642>.

⁽⁸⁾ Verordening (EU) 2021/1139 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur.

⁽⁹⁾ Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad van 20 november 2009 tot vaststelling van een controleregeling van de Unie die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen, gewijzigd bij Verordening (EU) 2023/2842 van het Europees Parlement en de Raad.

voor de toewijzing van vangstmogelijkheden (quota en inspanning) en de motivering daarvoor.

De Commissie benadrukt dat artikel 17 een potentieel instrument is om een antwoord te bieden op de opkomende uitdagingen waarmee de EU-visserij wordt geconfronteerd. Deze uitdagingen kunnen worden overwonnen door de dialoog te bevorderen en alle belanghebbenden actiever te betrekken bij de toewijzing van vangstmogelijkheden door de lidstaten.

B. Vertrouwen opbouwen op basis van billijkheid

De Commissie moedigt **de lidstaten aan verdere maatregelen te nemen om het volledige potentieel van artikel 17 te benutten om duurzame visserijpraktijken te bevorderen en kleinschalige en kustvisserij te ondersteunen.**

Ten eerste verzoekt de Commissie de lidstaten stil te staan bij de voorbeelden van criteria in artikel 17 en het effect van de toewijzing van vangstmogelijkheden aan: i) vaartuigen met een groter milieueffect dan andere vaartuigen die in hun vloot aanwezig zijn; ii) vaartuigen die zich in het verleden schuldig maakten aan niet-naleving; of iii) vaartuigen die traditionele activiteiten of gevestigde duurzame economische activiteiten verdringen.

Ten tweede moedigt de Commissie de lidstaten aan maatregelen te nemen ter ondersteuning van kleinschalige vissers en alle mogelijkheden te benutten uit hoofde van artikel 17 die de duurzaamheid van deze visserijen op lange termijn kunnen stimuleren, met name voor visserijen met een geringere milieu-impact.

C. Vertrouwen opbouwen op basis van de nauwkeurigheid van de verstrekte informatie

Het soort, de hoeveelheid en de volledigheid van de door de lidstaten verstrekte informatie verschillen sterk ⁽¹⁰⁾.

Daarom verzoekt de Commissie de lidstaten om haar, overeenkomstig artikel 16, lid 6, en de belanghebbenden, met het oog op transparantie en goed bestuur, in kennis te stellen van de toewijzingsmethoden en -criteria die **voor alle vangstmogelijkheden worden gebruikt**. Dit omvat quota en visserijinspanning in EU-wateren en de vangstmogelijkheden die aan de lidstaten worden toegekend in internationale wateren en via internationale overeenkomsten (zoals regionale organisaties voor visserijbeheer, partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij of andere soorten bilaterale of multilaterale overeenkomsten).

De Commissie roept de lidstaten op verslag uit te brengen over de toewijzingsmethode die zij hanteren, rekening houdend met de drie categorieën criteria als bedoeld in artikel 17, namelijk de **ecologische, sociale en economische criteria**.

Transparantie en communicatie met belanghebbenden — essentiële onderdelen van goed bestuur — zijn ook relevant voor vangstmogelijkheden waarvoor overdraagbare

⁽¹⁰⁾ Zie bijvoorbeeld Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij (WTECV) — “Social Data in Fisheries” (WTECV 23-17), Van Hoof, L., Goti, L., Tardy Martorell, M. en Guillen, J. editor (s), Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2024, doi: 10.2760/982497, JRC136326. <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC136326>.

visserijconcessies (TFC's) gelden, ondanks het wegvallen van de verplichting om de Commissie te informeren, zoals bepaald in artikel 16, lid 6.

D. Vertrouwen opbouwen op basis van de geschiktheid van de toewijzingsmethoden

De Commissie moedigt de lidstaten aan om criteria te gebruiken voor de toewijzing van vangstmogelijkheden, overeenkomstig artikel 17 van de GVB-verordening, teneinde zich beter aan te passen aan opkomende uitdagingen. **De toewijzingsmethoden mogen het vermogen van de lidstaten om snel te reageren op onverwachte problemen**, niet ondermijnen.

De Commissie verzoekt de lidstaten toewijzingsmethoden te ontwikkelen met daarbij de mogelijkheid om onbenutte vangstmogelijkheden tijdig, transparant en actief opnieuw toe te wijzen.

De Commissie moedigt de lidstaten ook aan de toewijzingssystemen periodiek te herbeoordelen om ervoor te zorgen dat de **gebruikte methoden en criteria nog steeds relevant en aangepast zijn** aan de huidige behoeften van hun visserijsector.

5. CONCLUSIE

De Commissie heeft met de lidstaten, het WTECV en de belanghebbenden samengewerkt om een duidelijker beeld te krijgen van de gebruikte methoden voor de toewijzing van vangstmogelijkheden ⁽¹¹⁾.

In het licht van dit proces verzoekt de Commissie de lidstaten verdere maatregelen te nemen om het volledige potentieel van artikel 17 te benutten om duurzame visserijpraktijken te bevorderen en kleinschalige en kustvissers te ondersteunen.

De Commissie moedigt de lidstaten aan stil te staan bij de belangrijkste problemen waarmee hun kleinschalige vissers te kampen hebben en op basis van artikel 17 steun en ruimte te bieden aan bepaalde vissersvaartuigen die toegang tot vangstmogelijkheden verdienen om hun bijdrage aan duurzame visserij en visserijgemeenschappen te behouden.

Om het vertrouwen in het beleid te vergroten, moedigt de Commissie de lidstaten aan om de informatie die aan belanghebbenden wordt verstrekt over de wijze waarop de vangstmogelijkheden worden toegewezen, te verbeteren.

Als volgende stappen verzoekt de Commissie de lidstaten na te denken over de methoden en criteria die zij gebruiken om vangstmogelijkheden toe te wijzen. Zij moeten hierbij rekening houden met de noodzaak om duurzame visserijpraktijken te bevorderen, kleinschalige en kustvissers te ondersteunen en de communicatie en transparantie te verbeteren. Zij is bereid de lidstaten in dit verband bij te staan.

⁽¹¹⁾ Het meest recente gepubliceerde verslag waarnaar eerder werd verwezen: Wetenschappelijk Technisch en Economisch Comité voor de visserij (WTECV) — “Social Data in Fisheries” (WTECV 23-17).